

ศึลธรรมกับเยาวชน

อะไรคือสิ่งที่เราต้องการมากที่สุด
ในชีวิตนี้ ?

ศีลธรรมกับเยาวชน

ทุกคนต้องการพบกับความสุขในการดำเนินชีวิตเหมือนกัน

แต่ความสุขในการดำเนินชีวิตของแต่ละคนก็อาจอยู่บน
ความทุกข์ของผู้อื่น

ศีลธรรมกับเยาวชน

ความสุขทั่วไป

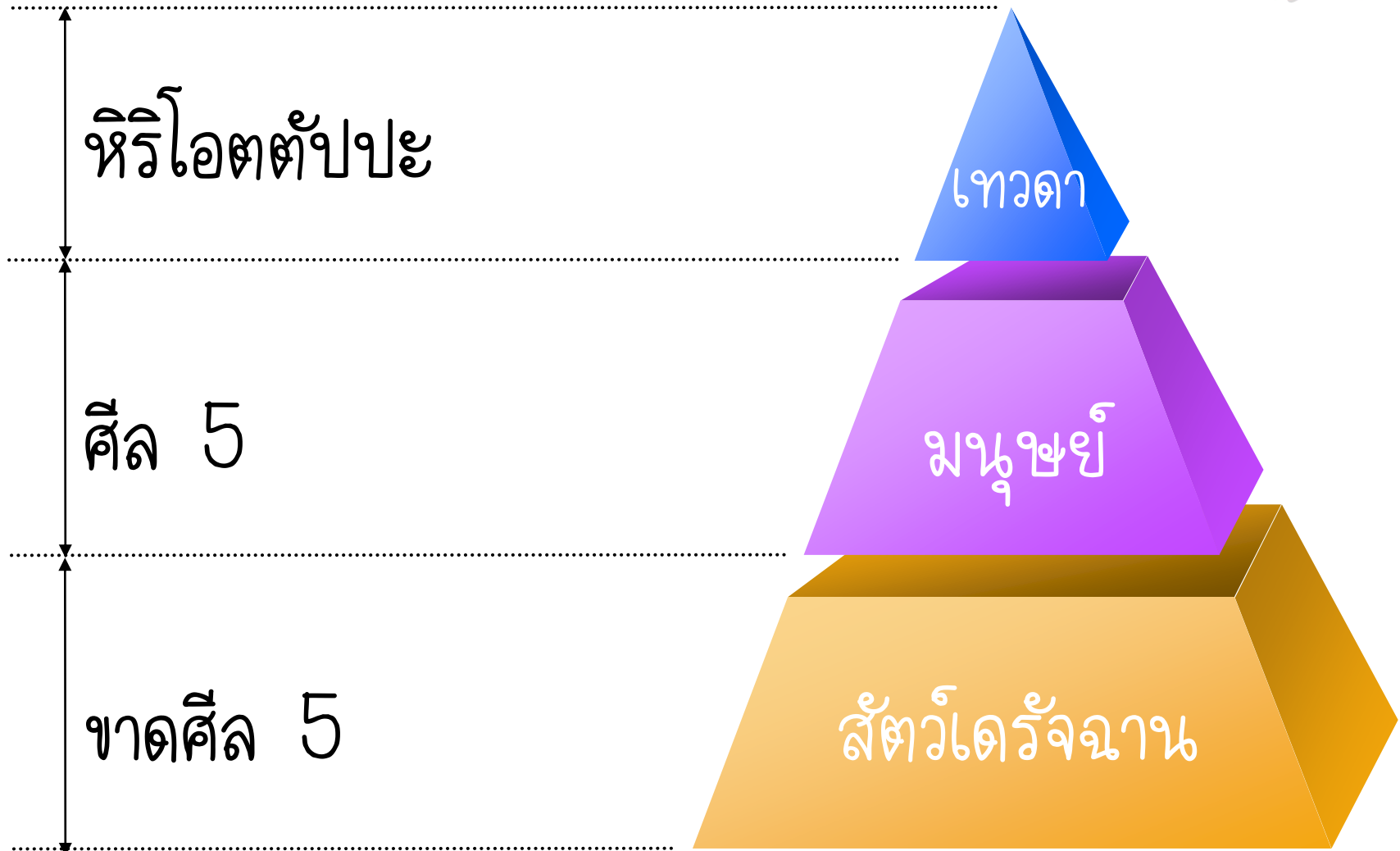

การไม่เบียดเบียนผู้อื่น

ความสุขอย่าง
ยั่งยืน

“ศิลปะ คือ ข้อกำหนดเกี่ยวกับความประพฤติของ
คน เพื่อให้อยู่ร่วมกันอย่างเป็นปกติสุข เป็น
ระเบียบเรียบร้อย ศิลปะจึงเป็นเครื่องมือสำคัญที่มี
ไว้กำกับทั้ง กาย และวาจาให้ปกติ ซึ่งเป็นส่วน
สำคัญในการไม่เบียดเบียนผู้อื่น”

ศิลปะรวมกับเขาวงกต

ศีล 5

1 ปาณาติปาตา เวรมณี

2 อทินนาทานา เวรมณี

3 กาเมสุมิจฉารตา เวรมณี

4 มุสาวาทา เวรมณี

5 สุราเมรยมัชชปมาทัฏฐานา เวรมณี

1 ปาณาติปาตา เวรมณี

“ปาณาติปาตา เวรมณี คือ การละเว้น
การทำร้ายชีวิตให้ถึงตาย หรือการกระทำ
ต่าง ๆ ที่มีส่วนส่งผลให้เกิดการตายด้วย
เจตนา”

คำถามข้อที่ 1 ในระหว่างการกระทำของทั้งสอง พี่น้อง คิดว่าใครเป็นคนที่ผิดข้อ 1 กันแน่ ??

ณ บ้านอันอบอุ่นแห่งหนึ่ง ซึ่งประกอบด้วยพ่อแม่และลูก 2 คนนามว่า เอ และ บี โดยอุปนิสัยทั้ง 2 คนต่างกันมาก โดย เอ นั้นจะเป็นคนชอบยิงนกตกปลาเป็นประจำ ส่วนบีนั้นเป็นเด็กที่ขี้สงสารไม่กล้าแม้กระทั่งมดตัวหนึ่ง อยู่มาวันหนึ่งในขณะที่เอกำลังจะยิงนกกระจอก ด้วยความเป็นมืออาชีพของเอนกตัวดังกล่าวก็สามารถรอดชีวิตได้เลย ในขณะที่เอกำลังจะเริ่มยิงนกตัวต่อไปเอก็เริ่มเกิดอาการตาพลาเริ่มมองอะไรไม่เห็น ผสมกับอาการปวดหัวอย่างมากทำให้ร่างของเอถึงกับล้มพับไปกองกับพื้นอย่างไม่รู้ตัวโดยอาการดังกล่าวเกิดจากโรคประจำตัวของเอกำเริบนั่นเอง เมื่อปิกกลับมาบ้านมาเจอร่างกายพี่ชายที่หมดสติจึงรีบขับรถพาพี่ชายไปส่งโรงพยาบาลที่ใกล้บ้านที่สุดด้วยความเร็วที่เร็วมาก (ไม่เคยขับแบบนี้มาก่อนในชีวิต) โดยหวังว่าจะสามารถนำพี่เอส่งให้ถึงมือหมอเร็วที่สุดในระหว่างทางที่บีขับรถอยู่ก็มีแมวตัวหนึ่งได้วิ่งตัดหน้ารถในระยะกระชั้นชิดซึ่งบีก็พยายามหลบแมวตัวดังกล่าวอย่างเต็มความสามารถ แต่ก็ไม่สามารถหลีกเลี่ยงเจ้าแมวดังกล่าวได้เช่นกัน และในเวลาต่อมาสองพี่น้องก็ถึงโรงพยาบาลและพี่เอก็ถึงมือหมออย่างปลอดภัย

วิธีพิจารณาข้อที่ 1 (องค์กรรมบถ)

- 1 สัตว์นั้นมีชีวิต
- 2 รู้ว่าสัตว์นั้นมีชีวิต
- 3 มีจิตคิดจะฆ่า
- 4 ได้กระทำความเพียรเพื่อจะฆ่า
- 5 สัตว์นั้นตายเพราะความพยายามนั้น

ขอบเขตของปณัติปาตา เวมณี

- ❖ การฆ่าด้วยอาวุธ
- ❖ การจ้างวานใช้ให้ผู้อื่นฆ่า
- ❖ การทำร้ายร่างกายให้พิการ บาดเจ็บ หรือเสียนโฉม
- ❖ การแกแค้นทำให้ผู้อื่นเจ็บถึงเจียนตายเพื่อสนองตัณหา
- ❖ การข่มขู่ให้เข่นฆ่าซึ่งกันและกัน
- ❖ การกักขังหน่วงเหนี่ยว ให้ชีวิตอื่นทุกข์ทรมานเพื่อผลประโยชน์ส่วนตน
- ❖ การลงโทษด้วยวิธีทรมานเกินกว่าเหตุ เพื่อความเพลิดเพลินใจ
- ❖ การใช้งานเกินกำลังเป็นเหตุให้ถึงแก่ความตาย เป้าหมายเพื่อประโยชน์ส่วนตน

ศิลปะรวมกับเขาวงกต

กรณีศึกษาของปณตติปาตา เวมณี

2 อทินนาทานา เวมณี

“อทินนาทานา เวมณี คือ การละเว้นการ
ยึดถือทรัพย์สินที่เจ้าของไม่ได้อนุญาตให้
ทรัพย์สินในที่นั้นเกินความถึงสิ่งมีชีวิตอีกด้วย”

ศีลธรรมกับเยาวชน

คำถามศีลข้อที่ 2 ท่านคิดว่าการกระทำของก้อง ผิดศีลข้อ 2 หรือไม่ ??

ณ ห้องเรียนในโรงเรียนประถมแห่งหนึ่ง ก้อง เป็นเด็กที่กล้าหาญและเสียสละอยู่เสมอจนตนเองได้รับการยอมรับจากทั้งเพื่อน ๆ และคุณครูจนได้รับเลือกเป็นหัวหน้าห้อง โดยหน้าที่ของก้องนั้นคือควบคุมเพื่อน ๆ ภายในห้องในระหว่างที่ครูประจำชั้นไม่อยู่ และเก็บเงินค่าห้อง ซึ่งเพื่อน ๆ ทุกคนในห้องก็เคารพก้องและเชื่อฟังก้องเป็นอย่างดี อยู่มาวันหนึ่งที่ก้องกลับไปบ้าน ก็ได้เจอเจ้าน้ำกับพรรคพวกกำลังเข้ามาต่อว่าพ่อของตนเนื่องจากพ่อของก้องนั้นเป็นหนี้อยู่มากมาย หลังจากต่อรองอยู่นานกลุ่มเจ้าน้ำก็ให้เวลาให้พ่อของก้องต้องมาชำระหนี้คืนภายใน 2 วัน เนื่องจากฐานะทางบ้านของก้องก็ไม่ได้ชุกเท่าไรผนวกกับเงื่อนไขการชำระหนี้ที่ให้ระยะเวลา 2 วัน จึงทำให้ก้องจำเป็นต้องตัดสินใจโดยการนำเงินค่าห้องของเพื่อนในห้องออกมาชำระหนี้ที่บ้านก่อนเพื่อมิให้พ่อแม่ต้องลำบากใจ ส่วนตนนั้นก็ตั้งใจที่จะทำงานหาเงินเพื่อมาเติมเงินจากค่าห้องดังกล่าวที่ตนเองเอาไปในวันหลัง แต่ต่อมาในวันรุ่งขึ้นก็มีประกาศจากครูใหญ่ว่า “วันนี้เราจะนำเงินเก็บค่าห้องของแต่ละห้องไปบริจาคเป็นค่าซ่อมแซมโบสถ์ของวัดใกล้เคียงนี้ ให้หัวหน้าห้องแต่ละห้องรวบรวมและนำไปส่งที่ห้องพักครูด้วย” หลังจากก้องได้ยินคำประกาศจากครูใหญ่ก็ถึงกับหน้าซีดปหน้าเสียวเพราะเงินดังกล่าวเรานำไปใช้หนี้ที่บ้านก่อนหน้าแล้ว ก้องจึงตัดสินใจบอกเพื่อนในห้องและครูประจำชั้นเกี่ยวกับสิ่งที่ตนทำลงไป จนทำให้เพื่อนในห้องของก้องเสียโอกาสในการทำบุญซ่อมแซมโบสถ์ในวันนี้อีกด้วย

วิธีพิจารณาข้อที่ 2 (องค์กรรมบท)

1. ทรัพย์นั้นเป็นเจ้าของหวงแหน
2. รู้อามีเจ้าของหวงแหน
3. มีจิตคิดจะลัก
4. ทำความพยายามเพื่อจะลัก
5. นำทรัพย์นั้นมาด้วยความพยายามนั้น

ศีลธรรมกับเยาวชน

ขอบเขตของอิทธิบาท ๓ เวมณี

- ❖ แอบหยิบทรัพย์สินโดยเจ้าของไม่เห็น
- ❖ สร้างหลักฐานปลอม ทำให้เจ้าของมอบทรัพย์สินให้
- ❖ การนำของปลอมไปสับเปลี่ยนของจริง
- ❖ การลักลอบขนถ่ายของหนีภาษี หรือของเถื่อน
- ❖ การทุจริตทรัพย์สินไปบางส่วน
- ❖ การยืมทรัพย์สินของเจ้าของมาแล้วตั้งใจไม่ส่งคืน
- ❖ การใช้กำลังขู่เข็ญเพื่อเจ้าของมอบทรัพย์สินให้

ศีลธรรมกับเยาวชน

กรณีศึกษาของอทิพนานาทานา เวอร์มณี

3 กาเมสุขุมิจฉาจารา เวอร์มณี

“กาเมสุขุมิจฉาจารา เวอร์มณี คือ การละเว้นการ
เสพเมถุน หรือการประพฤตินิดในกามต่อ
บุคคลอื่นที่มีเชื้อของตนเอง”

ศีลธรรมกับเยาวชน

คำถามศีลข้อที่ 3 สิ่งที่ต้องและแต่งทำถือว่าผิดศีลข้อ 3 หรือไม่ ??

ต้องเด็กหนุ่มผู้มีความฝันในวันข้างหน้าว่า จะต้องได้แต่งงานกับนางสาวอันเป็นที่รักโดยทั้งคู่ยังอยู่ในวัยเรียนกันทั้งคู่ อยู่มาวันหนึ่งต้องได้ไปขอหมั้นกับนางสาวโดยผ่านพ่อแม่แต่ง แต่กลับได้รับคำปฏิเสธ และพ่อแม่แต่งได้ให้เหตุผลว่าฐานะบ้าน ต้องนั้นจน รวมถึงยังเด็กอยู่จึงไม่ยากให้ลูกสาวตนหมั้นหมายกับต้อง ฉะนั้นต้องกับนางสาวจึงวางแผนที่จะหนีตามกันไปเพื่อสร้างอนาคตด้วยกัน ต่อมาประมาณ 1 อาทิตย์ ต้อง จึงตัดสินใจพาแต่งงานหนีไปอยู่ที่อื่นโดยมิได้บอกกล่าวต่อพ่อแม่ทั้งคู่ โดยต้องเริ่มประกอบอาชีพขายปลาทองโก่อยู่ที่ตลาด (จังหวัดอื่น ๆ) โดยมีนางสาวเป็นผู้ช่วยอยู่ข้าง ๆ ทั้งสองประกอบอาชีพอย่างสุจริตและอยู่กินฉันสามีภรรยาจนมีบุตรด้วยกัน 1 คน แม้ว่าต้องจะพาแต่งงานหนีมาแต่ต้องก็สัญญาากับนางสาวว่า “หากวันหนึ่งที่สามารถสร้างครอบครัวได้อย่างมั่นคง จะพาแต่งงานกลับไปหาพ่อแม่เพื่อแต่งงานอย่างถูกต้อง “

วิธีพิจารณาข้อที่ 3 (องค์กรรมบถ)

- 1 คนที่เกี่ยวของด้วยเป็นบุคคลต้องห้าม
- 2 เจตนาต้องการที่จะเสพงามบุคคลต้องห้ามผู้นั้น
- 3 ใช้ความพยายามในการเสพงาม
- 4 ได้เสพงามแล้วด้วยความพอใจ

ศีลธรรมกับเยาวชน

ขอบเขตของกาเมสุมิฉฉาจารา เวมณิ

การละเว้นประพฤติดในกาเมต่อหญิงต้องห้าม

- 1 หญิงที่อยู่ในอารักขาของมารดา
- 2 หญิงที่อยู่ในอารักขาของบิดา
- 3 หญิงที่อยู่ในอารักขาของบิดาและมารดา
- 4 หญิงที่อยู่ในอารักขาของพี่ชายน้องชาย
- 5 หญิงที่อยู่ในอารักขาของพี่สาวน้องสาว
- 6 หญิงที่อยู่ในอารักขาของญาติ
- 7 หญิงที่อยู่ในอารักขาของผู้ร่วมตระกูล
- 8 หญิงที่อยู่ในอารักขาของศีลธรรม
- 9 หญิงที่อยู่ในอารักขาของชาย เช่น หญิงที่รับหมั้นไว้ หญิงที่แต่งงานแล้ว เป็นต้น

ศีลธรรมกับเยาวชน

ขอบเขตของกาเมสุมิฉนาคารา เวมณี

การละเว้นประพฤติดังในกามต่อหญิงต้องห้าม (ต่อ)

- 10 หญิงที่พระราชาทรงมุ่งหมายไว้
- 11 หญิงที่ซื้อได้ด้วยทรัพย์
- 12 หญิงที่ไปอาศัยเขาโดยหมายจะมอบตัวเป็นภริยา
- 13 หญิงที่อาศัยเพื่อหวังในทรัพย์ และเครื่องนุ่งห่ม
- 14 หญิงที่สมรสด้วยการหลั่งน้ำสังข์
- 15 หญิงที่มีภาระอันหาช่วยเหลือให้พ้นจากความลำบาก
- 16 หญิงที่เป็นทาสด้วยภริยาด้วย
- 20 หญิงที่ได้เป็นภริยาจากประเทศที่แพ้สงคราม
- 21 หญิงที่ขายอยู่ร่วมชั่วครั้งคราว

ศิลปกรรมกับเยาวชน

กรณีศึกษาของกาเมสุมิฉฉาฉา เวอร์มฉฉ

4 มุสาวาทา เวมณี

“มุสาวาทา เวมณี คือ การละเว้นทั้งการพูด
และการกระทำทางกายที่ไม่เป็นความจริง หรือ
ทำให้ผู้อื่นเข้าใจผิด”

ศีลธรรมกับเยาวชน

คำถามข้อที่ 4 การกระทำของแดงนั้นผิดศีลข้อ 4 หรือไม่ อย่างไร ?

แดงเป็นนักฟุตบอลที่เก่งมากในหมู่บ้าน พร้อมทั้งมีเพื่อนนักฟุตบอลที่รักแดงอยู่มากมาย แม้ว่าครอบครัวแดงจะยากจนแต่แดงก็ไม่เคยรังเกียจครอบครัวตนเองเลย อยู่มาวันหนึ่งในขณะที่เตะบอลกันเสร็จเรียบร้อยแล้ว เพื่อนของแดงคนหนึ่งชื่อ ต้อม โดยต้อมเป็นคนที่ชอบการพนันฟุตบอลมากเป็นอย่างยิ่งทั้งยังเป็นเด็กเดินโพยบอลซะด้วย ต้อมได้ถามเหล่าเพื่อน ๆ ว่ามีใครอยากจะแทงบอลทีมไหนบ้าง ซึ่งแดงคนหนึ่งเป็นคนไม่สนใจเรื่องการพนัน ต้อมเห็นแดงเพื่อนที่ดีทั้งครอบครัวก็ยากจน จึงชวนแดงมาเป็นคนเดินโพยบอลเช่นตน ทั้งนี้ต้อมยังให้เหตุผลว่ามีแต่ได้ทั้งนั้นเพราะไม่ต้องเสียเงินพนัน แค่เดินสายรับแทงบอลแค่นั้นเอง หลังจากที่แดงครุ่นคิดมาพอสมควรจึงตอบรับคำเชิญของต้อมอย่างเต็มใจ ซึ่งทำให้แดงกลับบ้านดีกว่าเดิมทุกครั้ง และแดงก็มีเงินเข้าให้ครอบครัวอย่างมากมาย จนพ่อแม่แดงรู้สึกแปลกใจกับรายได้ที่แดงหามาจึงถามแดงไปว่า “แดงลูกไปทำงานอะไรหรอ จึงหาเงินเข้ามาได้ขนาดนี้” ด้วยความที่แดงไม่กล้าพูดความจริงกับที่บ้านจึงพูดโกหกเพื่อความสะดวกสบายของที่บ้านโดยตอบพ่อแม่ไปว่า “ฉันไปสมัครเป็นพนักงานร้านสะดวกซื้อมา พนักงานส่วนใหญ่ก็กลับดึกทั้งนั้น”

พ่อแม่แดงจึงเริ่มสบายใจในงานสุจริตของลูกและไม่ซักถามอีกเลย จนมีอยู่วันหนึ่งที่แดงกำลังปฏิบัติหน้าที่เป็นคนเดินโพยบอลอยู่ ก็ถูกตำรวจสายสืบบุกเข้าจับตัวแดง และเนื่องจากหลักฐานที่อยู่บนตัวแดงไม่ว่าจะเป็น กระดาษโพยบอล และเงิน จึงทำให้แดงโดนจับกุมตัวเข้าคุกโดนทันที

วิธีพิจารณาสื่อข้อที่ 4 (องค์กรรมบท)

- 1 วัตถุหรือเรื่องราวดังกล่าวเป็นหรือไม่จริง
- 2 มีจิตคิดจะกล่าวให้คลาดเคลื่อน
- 3 พยายามกล่าวเท็จ
- 4 ผู้ฟังรู้ความนั้น

ศีลธรรมกับเยาวชน

ขอบเขตของ มุสาวาทา เวมณี

- ❖ การพูดโป้ปดมดเท็จ
- ❖ การพูดโอ้อวดเกินความเป็นจริง หรือน้อยกว่าความเป็นจริง
- ❖ การพูดหยาบคาย
- ❖ การพูดกระทบกระทั่งแตกแฉกฉีก
- ❖ การพูดรับปากไว้ แต่ไม่ทำตามที่ได้รับปาก
- ❖ การพูดประชด

ศิลปะรวมกับเขาวงกต

กรณีศึกษาของ นางสาวทา เวมณี

5 สุราเมรยัมฯพมาทัญฐานา เวรมณี

“สุราเมรยัมฯพมาทัญฐานา เวรมณี คือ
การละเว้นจากการเสพของที่มีฤทธิ์ทำให้ผู้
เสพเกิดอาการมึนเมา”

ศีลธรรมกับเยาวชน

คำถามศีลข้อที่ 5 สิ่งที่เราทำนั้นถูกหรือไม่และถือว่าผิดศีลข้อ 5 หรือเปล่า ?

โชค เด็กหนุ่มวัยรุ่นซึ่งต้องเดินทางจากบ้านเกิดเมืองนอนมาเรียนต่อที่กรุงเทพฯ โดยต้องอาศัยอยู่กับลุงของตนซึ่งอุปนิสัยของลุงนั้นค่อนข้างใจโมโห และชอบทำร้ายหลานชายอยู่เสมอ เวลาสั่งอะไรกับ โชค ถ้า โชค ทำอะไรไม่ได้ดังใจก็จะทุบตีและด่าทอต่อว่า จนอยู่มาวันหนึ่งที่ โชค เริ่มทนต่อการกระทำของลุงไม่ไหวจนกระทั่งคิดจะหนีออกจากบ้าน แต่ในขณะนั้นเอง ที่ โชค สังเกตดูเพื่อนของลุงและลุงร่วมกันกินเลี้ยงและดื่มเหล้ากันในบ้าน โชค ก็เห็นอาการลุงดูแปลกไปราวเป็นคนละคน ลุงเรียก โชค เข้าไปใกล้ ๆ เพื่อถามสารทุกข์สุกดิบรวมถึงถามเรื่องเงินค่าขนมที่ได้ในแต่ละวันว่าพอใช้หรือเปล่าหากไม่พอตนจะเพิ่มให้ ซึ่งหลังจาก โชค ได้ยินก็ถึงกับตกใจว่าลุงเปลี่ยนไปในลักษณะที่ดีขึ้นมาก จนผ่านไปเช้าอีกวัน โชค ก็ได้เห็นนิสัยลุงคนเดิมกลับมาอีกครั้ง ทั้งยังบ่นเรื่องเงินหายไประลอกๆ จากกระเป๋าางเกงด้วย ที่แท้จริงแล้วเงินดังกล่าวได้มอบให้แก่หลาน โชค ไปเรียบร้อยแล้วแต่ลุงลืมนำไปหมดแล้ว โชค จึงเริ่มสงสัยว่าหากลุงได้ดื่มเหล้าแล้วก็จะนิสัยดี ทั้งยังปฏิบัติตัวแก่ โชค ในฐานะลุงที่นิสัยดีคนหนึ่ง โชค จึงเริ่มวางแผนที่จะมอมเหล้าลุงทุกวัน โดยเริ่มจากการออมเงินจากค่าขนมเพื่อนำไปซื้อเหล้ามาให้ลุงทานทุกเย็น เพื่อจะให้ลุงปฏิบัติต่อตนด้วยความรักนั่นเอง

วิธีพิจารณาข้อที่ 5 (องค์กรรมบถ)

- 1 ของนั้นเป็นของมีนเมา
- 2 ตั้งใจเสพของมีนเมานั้น
- 3 พยายามทุกวิถีทางเพื่อให้ได้เสพ
- 4 ของมีนเมาเข้าสู่ร่างกาย

ศิลปะรวมกับเยาวชน

ขอบเขตของสุราเมรยมีฯฯปมาทัญฐานา เวอร์มณี

“การเสพเครื่องดีมแอลกอฮอล์ทุกชนิด
รวมถึงยาเสพติดต่าง ๆ ที่มีโทษทำให้สติผู้
เสพขาดหาย”

ศิลปะรวมกับเขาวงกต

กรณีศึกษาของสุราเมรยัมไพปมาที่ภูฐานา เวอร์มณี

“การกระทำ 3 อย่างที่ทำแล้วได้บุญ”

Thank You !

